

विश्वासीहरूको निम्ति लेखिएको
पवित्र बाइबलको टिप्पणी

हाग्गैको पुस्तकको
टिप्पणी

विलियम म्याक डोनाल्ड

२ □ हागैको पुस्तकको टिप्पणी

Title of the English Original:

Believer's Bible Commentary by William MacDonald

Indian Publisher of the English Original:

Authentic Media, Medchal Road, Suchitra Junction, Secunderabad – 500 067, India

ISBN of the English Original: ISBN 9789381905593

Copyright of the English Original: © 1995 by Christian Mission in Many Lands, Inc. P.O. Box 13, Spring Lake, NJ 07762, USA www.cmml.us

Copyright of the Nepali translation: © 2017 by Christian Mission in Many Lands, , Inc. P.O. Box 13, Spring Lake, NJ 07762, USA www.cmml.us

Publisher of the Nepali translation:

जीवन मार्ग प्रकाशन
पी.ओ. बोक्स नं. २३
पी.ओ. कालिम्पोङ्ग - ७३४३०९
दार्जालिङ्ग, पश्चिम बंगाल
भारत

Please visit our webpage for additional literature.

These publications are available as pdf files from:

www.nbcinepal.org

or write to: nbcinepal@gmail.com

Printed at:

हागैको पुस्तकको भूमिका

‘मेरो विचारमा, हागैजस्तै थोरै भविष्यवक्ताहरू मात्र होलान्, जसले यति छोटो सीमित ठाउँमा यति धेरै सार्वजनिक आत्मिक ज्ञान हाल्न सके।’

त्री प्रक्तान्क ई. गेबेलाइन

क) ग्रन्थ-सूचिमा यस पुस्तकको विशिष्ट स्थान

पुरानो नियमका सबैभन्दा साना पुस्तक-हरूमध्ये यस पुस्तकको स्थान दोस्रो हो। अनि यस पुस्तकको जोड एउटै हो: ‘मन्दिरको पुनर्निर्माण गर!’ बाँकी रहेका यहूदीहरू इस्साएल देशमा फर्कन त फर्के, तर मन्दिरको पुनर्निर्माण-कार्य स्थगित भएको सोहू वर्ष भइसकेको थियो। यसकारण हागैले परमप्रभुबाट यी सुस्त रहेका यहूदीहरूलाई जगाउने र आग्रह गर्ने कार्यभार पाए। तर हागै आफ्नो सन्देश बढाएर भक्तिहीन अन्यजातिहरूको न्याय र परमेश्वरका जन-हरूको भावी महिमातिर पुगे।

ख) यस पुस्तकको लेखक को हुन्?

हुन सक्छ, हागैको जन्म यहूदीहरूको कुनै चाडको दिनमा भएको थियो होला; किनभने उनको नामको अर्थ ‘उत्सवको’ वा ‘ओत्स्विक’ हो। अनि पुरानो नियमअन्तर्गत उनको मात्र नाम हागै हो; हागै नाम गरेको अरू दोस्रो व्यक्ति छैन। तर यो पनि सम्भव देखिन्छ: निर्वासनको समयमा उनी जन्मेका हुनाले उनका विश्वासी बुबाआमाले उनको नाम ‘हागै’ राखे, किनकि उनीहरूले इस्साएली जातिको भावी पुनर्स्थापनाको आशाको

आनन्दमा यसो गरे होलान्। बेबिलोनबाट फर्केपछि यहूदीहरूको बीचमा तीनजना भविष्यवक्ताहरू सेवारत भए; जकरिया र मलाकीको साथमा हागै पनि थिए; खास गरी यी तीनजना भविष्यवक्ताहरूमा हागै समयको हिसाबले प्रथम भए। अनि एजाले एजा ५:१ र ६:१४ पदमा हागैको नाम लिए। तर यसबाहेक उनको जीवनको बारेमा हाम्रो ज्ञान शून्य छ। यसबाट के बुझिन्छ भने, भविष्यवक्ताभन्दा भविष्यवक्ताको सन्देश मुख्य कुरा हुँदो रहेछ र भविष्यवक्तालाई नियुक्त गर्नुहुने परमेश्वर महत्त्वपूर्ण हुनुहुँदो रहेछ। तर के गर्ने? हिजोआज प्रचारकलाई बढी महत्त्व दिने दस्तुर जारी छ; यो केको चलन हो? १)

ग) यस पुस्तकको लेखो मिति के हो?

हागैको पुस्तकको लेखो मिति ख्रीष्टपूर्व ५२० साल हो; किनकि त्यो सालचाहिँ फारसका राजा दारा प्रथमको दोस्रो वर्ष थियो।

घ) यस पुस्तकको सन्दर्भ र यसको विषय-वस्तु के-के हुन्?

जुन बेलामा जरूबाबेलको नेतृत्वमा पहिलो समूह बेबिलोनबाट फर्क्यो, त्यस बेलामा हागै पनि इस्साएल देशमा फर्के र निर्वासन-उत्तरका भविष्यवक्ता भए। मानिसहरूलाई मन्दिरको

४ □ हागैको पुस्तकको टिप्पणी

पुनर्निर्माण गर्ने सम्बन्धमा प्रोत्साहन दिनु नै उनको सेवकाई थियो (एज्ञा ५:१)।

‘परमप्रभु भनुहुन्छ, म तिमीहरूको साथमा छु’ भने वाक्यचाहिँ कुञ्जी-वाक्य हो (हागै

१:१३ र २:४)। अनि ‘तिमीहरू आ-आफ्ना चालचलनहरू विचार गर’ (१:५८ ७ अनि २:१५ र १८) र ‘बलिया होओ’ (२:४) अरू महत्त्वपूर्ण वाक्यहरू हुन्।

रूपरेखा

खण्ड १) हागै १: राजा दाराको दोस्रो वर्षको छैटौं महिनाको पहिलो दिनमा आएको पहिलो भविष्यवाणी

क) हागै १:१-४: मन्दिरको पुनर्निर्माण नगरेका हुनाले यस बेवास्ताको निम्ति यहूदी मानिसहरूलाई हफ्की दिइएको

ख) हागै १:५-११: मन्दिरको पुनर्निर्माण गर्नमा चुकेकोले तिनीहरूमा अभाव र खडेरी आएको

ग) हागै १:१२-१५: हागैबाट प्रोत्साहन पाएर मानिसहरूले मन्दिरको निर्माण-कार्य फेरि शुरू गरे

खण्ड २) हागै २:१-९: यस वर्षको सातौं महिनाको एक्काइसौं दिनमा आएको दोस्रो भविष्यवाणी

क) हागै २:१-५: भविष्यवक्ता हागैले ‘परमप्रभु तिमीहरूको साथमा हुनुहुन्छ’ भने निश्चयता दिलाएर मानिसहरूलाई फेरि प्रोत्साहन दिए

ख) हागै २:६-९: भावी मन्दिरको महिमा विगत मन्दिरको महिमाभन्दा महान् हुनेछ

खण्ड ३) हागै २:१०-१९: यस वर्षको नवौं महिनाको चौबीसौं दिनमा आएको तेस्रो भविष्यवाणी

क) हागै २:१०-१४: मन्दिर भताभुङ्ग रहुन्जेल वेदीमाथि चढाइएका तिनीहरूका बलिदानहरू अशुद्ध ठहरिनेथिए

ख) हागै २:१५-१७: मन्दिरको जग बसाल्नुभन्दा अघि मानिसहरू अभावग्रस्त हुन्ये

ग) हागै २:१८-१९: तिनीहरूले मन्दिरको निर्माण-कार्य फेरि चालू गर्नु हो भने, परमप्रभुले तिनीहरूलाई आशिष दिनुहुनेथियो

खण्ड ४) हागै २:२०-२३: यस वर्षको नवौं महिनाको चौबीसौं दिनमा आएको चौथो भविष्यवाणी

अन्यजाति राज्यहरूको पतन हुनेछ र मसीहको राज्यको स्थापना हुनेछ भने प्रतिज्ञा दिएर मानिसहरू उत्साहित भए

हागैको पुस्तकको टिप्पणी

खण्ड १

हागै १ः

राजा दाराको दोस्रो वर्षको छैटौं महिनाको पहिलो दिनमा आएको पहिलो भविष्यवाणी

क) हागै १:१-४: मन्दिरको पुनर्निर्माण नगरेका हुनाले यस बेवास्ताको निम्नि यहूदी मानिसहरूलाई हप्की दिइएको यस भविष्यवाणीको मितिचाहिँ मादी-फारसका राजा दाराको दोस्रो वर्ष हो। परमप्रभुले यहूदाका मानिसहरूलाई मन्दिरको पुनर्निर्माणमा ढिलो गरेकोमा हप्काउनुभयो; किनकि तिनीहरूचाहिँ सिलिङ ठोकेका आफ्ना घरहरूमा आरामसँग बसिरहेका थिए।

ख) हागै १:५-११: मन्दिरको पुनर्निर्माण गर्नमा चुकेकोले तिनीहरूमा अभाव र खडेरी आएको

तिनीहरूले आफ्ना गत दिनहरूको नजिकको इतिहासबाट चेताउनी ग्रहण गर्नुपरेको थियो। किनभने जब तिनीहरूले परमप्रभुको भवन बेवास्ता गरे, तब तिनीहरूले भोक, तिर्खा र

गरिबी भोग्नुपरेको थियो। तर अब परमप्रभुले तिनीहरूलाई ‘मन्दिरको निर्माण-कार्य शुरु गर’ भन्ने आज्ञा दिनुभयो। किनकि जबसम्म परमेश्वरको भवन एउटा भग्नावशेष भइरहन्थ्यो, तबसम्म तिनीहरूले खडेरीभन्दा असल अरू कुनै कुरा पनि आशा गर्न सक्दैनथिए।

ग) हागै १:१२-१५: हागैबाट प्रोत्साहन पाएर मानिसहरूले मन्दिरको निर्माण-कार्य फेरि शुरु गरे

पुनर्निर्माण गर्ने आदेश आएको तेइस दिनभित्र यहूदाका राज्यपाल जरूबाबेल र महापूजाहारी यहोशूले बाँकी रहेका सबै मानिसहरूसँग मिलेर परमप्रभुको वचन पालन गरे र पुनर्निर्माणको काम शुरु गरे।

खण्ड २

हागै २:१-९:

यस वर्षको सातौं महिनाको एककाइसौं दिनमा आएको दोस्रो भविष्यवाणी

क) हागै २:१-५: भविष्यवक्ता हागैले ‘परमप्रभु तिमीहरूको साथमा हुनुहुच्छ’

६ □ हागैको पुस्तकको टिप्पणी

भन्ने निश्चयता दिलाएर मानिसहरूलाई फेरि प्रोत्साहन दिए

तर लगभग एक महिना काम गरेपछि अर्थात् सातौं महिनामा मानिसहरू यस नयाँ भवनको विषयमा निरुत्साहित भए; किनभने तिनीहरूले पहिलेको मन्दिरको महिमाको विषयमा सोचैथिए । ‘हे जरुबाबेल, बलिया होऊ ! हे यहोशू, बलिया होऊ ! अनि हे देशका सबै मानिसहरूहो, बलिया होओ र काम गर्दै गर ! किनकि म तिमीहरूको साथमा छु, सेनाहरूको परमप्रभु भन्नुहुन्छ ।’ यसरी नै तिनीहरूका अगुवाहरूलाई बलियो हुने र नडाउने आदेश दिएर तिनीहरूलाई उत्साह दिइयो । तिनीहरू किन नडाउने ? किनभने परमेश्वरको आत्मा तिनीहरूको बीचमा रहनुहोनेथियो ।

ख) हागै २:६-९: भावी मन्दिरको महिमा विगत मन्दिरको महिमाभन्दा महान् हुनेछ

परमेश्वरले यी अगुवा जनहरूलाई उत्साह दिनुभयो र उनीहरूलाई निश्चयतासाथ भन्नुभयो: ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यको भावी मन्दिरको महिमा सबै पूर्ववर्ती मन्दिरहरूको महिमाभन्दा ठूलो हुनेछ । अब सात पदको कुरा आयो: ‘सबै जातिहरूको चाहना आउनेछ’ भन्ने वाक्यको अर्थ प्रायः मसीहमाथि र उहाँ मन्दिरमा फर्केर आउनुहोने कुरामाथि लागू गरिन्छ । तर सन्दर्भबाट के सुभाउ मिल्छ भने, यस वाक्यको अर्थ ‘जातिहरूको खजाना’ पो हुन सक्दै रहेछ, जसरी एन.के.जे.वी.को किनारामा दिइएको टिप्पणीले यसको अनुवाद गरेको छ ।²⁾ किनकि यस भावी मन्दिरको शोभा बढाउन जातिहरूको चाँदी र सुन लगातार यरूशलेम-भित्र आइरहनेछ । अनि नौ पदको क) खण्डले भन्छ: ‘यस पछिल्लो भवनको महिमाचाहिँ

पहिले भन्दा बढी हुनेछ ।’ यसर्थ बुभ्नुहोसः चाहे पहिलो भवन, चाहे पछिल्लो भवन होस, तुवै भवनहरू परमप्रभुको मन्दिर गनिएका छन् । परमप्रभुको यस भावी भवनमा ठूलो महिमा हुनाको साथसाथै त्यस भावी समयमा यस ठाउँको निस्ति शान्तिको प्रतिज्ञा पनि गरिएको छ ।

खण्ड ३

हागै २:१०-१९:

यस वर्षको नवौं महिनाको चौबीसौं दिनमा आएको तेस्रो भविष्यवाणी

क) हागै २:१०-१४: मन्दिर भताभुङ्ग रहन्जेल वेदीमाथि चढाइएका तिनीहरूका बलिदानहरू अशुद्ध ठहरिनेथिए

अनि यो तेस्रो भविष्यवाणीचाहिँ नवौं महिनाको चौबीसौं दिनमा हागैकहाँ आयो । मानिसहरूलाई ‘तिमीहरूले पूजाहारीहरूलाई यी दुईवटा प्रश्नहरू सोध्नु’ भन्ने आदेश दिइयो:

क) ‘कसैले आफ्नो वस्त्रको किनारमा पवित्र मासु बोकेर आफ्नो वस्त्रको यस किनारले रोटी, सुरुवा, दाखमद्य, तेल वा अरू कुनै खानेकुरा छोयो भने, के त्यो चीज पवित्र हुन्छ होला ?’

अनि पूजाहारीहरूले सही जवाफ दिएर भने: ‘अहँ, त्यो चीज पवित्र हुँदैन ।’

तब दोस्रो प्रश्न आयो: ख) ‘अनि लासको खातिर विधिवत अशुद्धता लागेको कुनै मानिसले यी खानेकुरामध्ये कुनै छोयो भने, के यी खानेकुराहरू अशुद्ध होलान् त ?’

अनि पूजाहारीहरूले सही जवाफ दिएर भने: ‘हो, ती अशुद्ध हुन्छन्।’

अर्को शब्दमा भन्न हो भने, यसबाट निम्न कुरा बुझिन्छ: ‘पवित्र भएको मानिसले अरु कुनै कुरालाई आफ्नो पवित्रता प्रदान गर्न सक्दैन, तर अशुद्ध मानिसले आफ्नो अशुद्धता अरुकहाँ सार्दै रहेछ।’³⁾ अथवा अर्को तरिकाले भन्न हो भने, ‘काम र आराधनाजस्तै पवित्र कार्यहरूले पनि कुनै पाप पवित्र तुल्याउन सक्दैनन्, तर पापको दूषित प्रभावले हाम्रो काम र आराधनामाथि खराब असर पार्छ-पार्छ।’⁴⁾ यस कुराबाट मानिसहरूले निम्न पाठ सिक्नु थियो: परमप्रभुको भवन भताभुङ्क रहन्जेल तिनीहरूले परमेश्वरको निम्ति चढाएका बलिदानहरू अपवित्र ठहरिनेथिए, र तिनीहरू आफै पनि अशुद्ध गनिनेथिए।

ख) हागै २:१५-१७: मन्दिरको जग बसाल्नुभन्दा अधि मानिसहरू अभावग्रस्त हुन्थ्ये

तिनीहरूले मन्दिरको निर्माण-कार्य शुरु गर्नुभन्दा अधि तिनीहरूलाई अन्न र दाखमटाको अभाव हुन्थ्यो, र तिनीहरूका अन्नबालीहरू स्येप्रायाइले, ढुसीले र असिनाले ग्रस्त हुन्थ्ये। अँ, यस घडीसम्म यस पुनर्निर्माण-कार्यमा तिनीहरूको लगातार सुस्तीले तिनीहरूमाथि परमेश्वरको ताडना ल्यायो, अनि तिनीहरू कष्टमा परे र अभावग्रस्त भए।

ग) हागै २:१८-१९: तिनीहरूले मन्दिरको निर्माण-कार्य फेरि चालू गर्नु हो भने, परमप्रभुले तिनीहरूलाई आशिष दिनुहुनेथियो

तर जुन दिनमा तिनीहरूले परमप्रभुको मन्दिरको जग बसाल्नेथिए, त्यस दिनदेखि परमेश्वरले तिनीहरूलाई आशिष दिनुहुनेथियो।

खण्ड ४

हागै २:२०-२३:

यस वर्षको नवौं महिनाको चौबीसौं दिनमा आएको चौथो भविष्यवाणी

अन्यजाति राज्यहरूको पतन हुनेछ र मसीहको राज्य स्थापित हुनेछ भन्ने प्रतिज्ञाबाट मानिसहरूले उत्साह पाए।

यहाँ, यस पुस्तकमा जरूबाबेलचाहिँ प्रभु येशू ख्रीष्टको प्रतीक हुन्। परमेश्वरले यस संसारका अन्यजाति राज्यहरू परास्त गरेर नाश गर्नुहुनेछ र ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्य स्थापित गर्नुहुनेछ। अनि यस छापआँठीको कुराको विषयमा के हो? यस छापआँठीले के देखाउँछ भने, ख्रीष्ट येशूसँग राज्य गर्ने दिव्य अधिकार छ।

ENDNOTES:

- 1) **Introduction:** Dr. Howard Hendricks has a colourful phrase for this all-too-common disposition to gush over successful preachers after a sermon: “The glorification of a worm ceremony.”
- 2) **2:6–9:** The capitalization in the NKJV goes with this traditional interpretation but the lower case “the desire of all nations” in the margin suggests the alternative view.
- 3) **2:10–14:** William Kelly, *Lectures Introductory to the Study of the Minor Prophets*, p. 427.
- 4) **2:10–14 :** Donald Campbell, further documentation unavailable

BIBLIOGRAPHY

- Baldwin, Joyce G. *Haggai, Zechariah, Malachi: An Introduction and Commentary*. The Tyndale Old Testament Commentaries. Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1972.
- Feinberg, Charles Lee. *The Minor Prophets*. Chicago: Moody Press, 1976.
- Kelly, William. *Lectures Introductory to the Study of the Minor Prophets*. London: C. A. Hammond Trust Bible
- Keil, C. F. “Haggai.” In *Biblical Commentary on the Old Testament*. Vol. 26. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1971.
- Tatford, Frederick A. *The Minor Prophets*. Vol. 3. Reprint (3 vols.) Minneapolis: Klock & Klock Christian Publishers, 1982.